

ועדה לפי סעיף 47(א) לפקודת רופאי השיניים (נוסח חדש), התשל"ט-1979

כ"ט באב תשע"ג
5 אוגוסט 2013

לכבוד
שר הבריאות,

דין וחשבון לפי סעיף 47 לפקודת רופאי השיניים (נוסח חדש), תשל"ט-1979

בעניין ד"ר בועז לב, המשנה למנכ"ל משרד הבריאות, באמצעות כ"כ עוה"ד אייל חקו מלשכת היועצת המשפטית, משרד התובעת הראשית, משרד הבריאות, ירושלים

הקובל

- נגד -

ד"ר לואי טויל, ת.ז. 23432883, שמענו טייבה ת.ד. 5896, רופא שיניים מורשה, מס' רישיון 9144, ע"י באי כוחו עו"ד מאמון יונס ועו"ד זוהר יהלום (בשילובם שונים של ההליך)

הנקבל

הקובלנה

1. ביום 11 מרץ 2012 הגיש הקובל קובלנה נגד הנקבל (להלן הקובלנה) שעניינה שלוש פרשות שונות, בהן מייחס הקובל לנקבל רשלנות חמורה כאמור בסעיף 45(3) לפקודת רופאי השיניים (נוסח חדש), תשל"ט-1979 (להלן "הפקודה"), התנהגות שאינה הולמת רופא שיניים מורשה כאמור בסעיפים 45(1), (4) ו- (7) לפקודה, הפרה של חוק זכויות החולה, תשנ"ו-1996 והתנהגות בניגוד לאמור בסעיף 38(א) לפקודה, הכול כמפורט בקובלנה.

הועדה

2. שר הבריאות מינה הח"מ להיות ועדה שתדון בקובלנה (להלן "הועדה").

3. ביום 25 יוני 2013 ניתנה על ידינו החלטת ביניים לעניין הכרעת הדין (להלן "החלטת הביניים"). בהתאם למפורט בהחלטת הביניים ולנימוקיה, המלצנו בפניך להרשיע את הנקבל בכל האישומים שיוחסו לו בשלוש הפרשות נשוא הקובלנה.

טיעונים לעניין אמצעי המשמעת

4. ביום 24 יולי 2013 התקיימה ישיבת הועדה לעניין אמצעי המשמעת. בישיבה נכחו הנקבל, באי כוחו וב"כ הקובל.

טיעוני ב"כ הקובל

5. ב"כ הקובל מפנה את הועדה להמלצה שהגישה לעניין הכרעת הדין. מדובר על רשלנות ועל הפרת סטנדרט רפואי בסיסי, הצגת מצגים מטעים וניהול לקוי של רשומה רפואית. ב"כ הקובל מציין שהיה במעשיו של הנקבל משום ניצול מצבם של אנשים חלשים וכי כל מהלך הדיון המשמעותי התאפיין בהכחשות ובהתחמקויות שלו ובהיעדר רצון מצידו להפנים העבירות שיוחסו לו. הנקבל לא התייחס לפניות משרד הבריאות לבירור המעשים שיוחסו לו באופן ראוי. ב"כ הקובל הציג בפנינו תוצאת הליך משמעותי שהתנהל בעניינו של הנקבל בשנת 2006, בעקבות הרשעתו בבית משפט השלום בכפר סבא בשיבוש הליכי משפט ובניסיון לקבלת דבר במרמה (ראה לעניין זה בהמשך).

6. ב"כ הקובל מבקש מן הועדה להתלות את רישיונו של הנקבל לתקופה של שנה וחצי.

טיעוני ב"כ הנקבל

7. בתחילת טיעוניו ציין ב"כ הנקבל כי בסיכומיו בתיק הייתה כפירה בכל האישומים שבקובלנה ומשכך נתבקשה הועדה בסיכומים להמליץ על סיום הדיון בקובלנה. לטענתו, משבקשתו לא נענתה והחלטת הביניים נסתיימה בהרשעה בשלוש הפרשות שבכתב הקובלנה, מן הראוי שבטרם יתקיים דיון לעניין אמצעי המשמעת, תתבררנה השאלות המשפטיות והעובדתיות בפני השופט סטרשנוב. ככל מקרה מציין ב"כ הנקבל כי הכין טיעוניו לאמצעי המשמעת. הועדה בהחירה לב"כ הנקבל כי אין ניתן להיעתר לבקשתו מאחר והמצב המשפטי אינו מאפשר דיון בהמלצות הועדה לעניין הכרעת הדין קודם שההליך המשמעותי ימוצה בהגשת דין וחשבון על ידי הועדה לשר הבריאות; דין וחשבון כאמור יוגש לשר או למי שהוסמך על ידו רק לאחר שישמעו טיעונים לעניין אמצעי המשמעת והועדה תגבש המלצתה גם לעניין זה.

8. בתחילת טיעוניו מבקש ב"כ הנקבל להפנות הועדה לפסק דין שניתן על ידי בית המשפט המחוזי בע"ש 005013/06 ד"ר עקל עקל נ' שר הבריאות ואח', אשר ניתן ביום 14 אוגוסט 2007 ואשר לדבריו נסיבותיו דומות לאלו שנדונו על ידי הועדה במקרה זה; בית המשפט קיבל שם הערעור לעניין אמצעי המשמעת בהתבסס, בין היתר, על פרק הזמן שחלף בין מועד התרחשותם של האירועים לבין מועד הגשת הקובלנה ועל נסיבותיו האישיות של המערער שם והטיל עליו אמצעי משמעת של נזיפה בלבד. לעניין נסיבות אישיות בהן מצוי הנקבל מדגיש בפנינו בא כוחו את מצבו הכלכלי של הנקבל כפי שבא לידי ביטוי בהחלטת רשמת ההוצאה לפועל ראשון לציון מיום 3/3/13, לפיה הוכרז הנקבל כחייב מוגבל באמצעים והוטלו עליו הגבלות שונות עקב כך. פסק הדין שאוזכר לעיל, כמו גם החלטת רשמת ההוצאה לפועל, צורפו לחומר הראיות שהוגשו לנו בתיק זה. לדבריו, להחלטה להתלות רישיונו של הנקבל תהיה השלכה חמורה על יכולתו להמשיך ולהתפרנס כמו גם לקיים ההסדר שהתחייב בו מול ההוצאה לפועל.

עוד המציא לנו ב"כ הנקבל אסופת מכתבי הכרת תודה שנתנו לדבריו לד"ר טויל על ידי לקוחותיו.

9. ב"כ הנקבל דוחה את טענת ב"כ הקובל לפיה ניצל הנקבל כביכול את חולשתם של מטופליו; לפחות במקרה אחד (הפרשה השנייה בכתב הקובלנה) בו חזרה בה המתלוננת מערעור שהגישה לביהמ"ש

המחוזי במסגרת הליך אזרחי שניהלה נגד הנקבל - ויתר הנקבל על הוצאותיו כהליך וזו דוגמא להוכחת ההיפך מן המיוחס לו. ב"כ הנקבל צרף את פרוטוקול ישיבת בית המשפט בעניין זה מיום 27 יוני 2013 לעיון הועדה.

10. יצוין כי הועדה פנתה לנקבל והדגישה בפניו את זכותו לומר דברים בפניה לעניין אמצעי המשמעת ובכלל, ככל שימצא לנכון. הנקבל ויתר על האפשרות שניתנה לו לשאת דברים כאמור. ב"כ הנקבל, הגם שלא זנח את טענתו כי אין להטיל על הנקבל אמצעי משמעת כלשהו, טען כי גם בהתאם להחלטת הביניים של הועדה - אין מקום להטיל על הנקבל אמצעי משמעת החמור מנזיפה.

דיון הועדה

11. כבר נקבע לא אחת בפסיקה כי השיקול המרכזי בהליכים המשמעתיים הינו השיקול של הגנה על האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו וכבודו של מקצוע הרפואה ועל אופן הציבור ברופאים וכי נסיבותיו האישיות של הנקבל נסוגות מפני אינטרס זה:

"לפיכך נפסק כי בהליכים ממין זה השיקול המרכזי שעל הגורם המחליט לשוות לנגד עיניו הוא האינטרס הציבורי, ואילו השיקולים הספציפיים הנוגעים לעבריין המשמעת העומד בפניו הם עניין משני שיש לשקלו, אם בכלל" (ע"א 10979/04 לאור נ' שר הבריאות, פד"י נ"ט (6), 357).

וראה לעניין משקלן של נסיבות אישיות אל מול שמירה על האינטרס הציבורי, שהינו אינטרס ראשון במעלה, גם בפסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, מפי כב' השופט בן ציון גרינברגר (עש"א 2424-10-12 סולומון נ' שר הבריאות).

12. ולעניינו: התרשמותנו השלילית ממדינתו ומאמינותו של הנקבל באה כבר לידי ביטוי בהחלטת הביניים שנתנו לעניין הכרעת הדין. המדובר בשלוש פרשות שההרשעה המומלצת בהתייחס אליהן משקפת התנהלות בלתי ראויה ובלתי תקינה של הנקבל, הן בתחום העשייה המקצועית והן בכל הקשור להתנהלות הקשורה בעשייה זו, הן בתחום ניהול רשומותיו והן בדרך המטעה שבה בחר לפרסם את מרפאתו. בשום שלב של הדיון, גם לא בישיבתה האחרונה של הועדה לעניין טיעונים לאמצעי המשמעת, לא מצאנו כי הנקבל הביע חרטה על מעשיו והתנהגותו. נהפוך הוא. עומד הוא על כך כי יש מקום לזכותו מן המיוחס לו בשלוש הפרשות.

במהלך דיוני ההוכחות לא סייע הנקבל לועדה להגיע לחקר האמת ותשובותיו לשאלות שנשאל היו ברוכן מתחמקות ובלתי עקביות. כאן המקום לציין לעניין זה כי בפסק הדין שהובא על ידי ב"כ הנקבל כאסמכתא לעניין הסתפקות באמצעי משמעת של נזיפה בלבד הייתה התנהגותו של הנקבל שם שונה לחלוטין, וכך מפי הנשיאה מוסיה ארד:

"כן יש להתחשב בכך שהמערער שיתף פעולה עם הועדה לאורך הדיונים, לקח אחריות על מעשיו, והודה גם בעובדות שאינן נוחות לו" (שם, בע"מ 10).

טיעוניו של ב"כ הנקבל לעניין התקופה הארוכה שחלפה מאז התרחשות האירועים ועד הגשת הקובלנה נלקחו על ידינו בחשבון שיקולינו אך לא שוכנענו כי יש בהן כדי להצביע על נסיבה ממשית להקלה של ממש באמצעי המשמעת שיש להטיל על הנקבל. בשתיים מן הפרשות פער הזמנים לא היה בלתי סביר ובהתייחס לשלוש הפרשות בלטה תרומתו של הנקבל להימשכות ההליכים. תרומתם של מכתבי הכרת התודה שהוצגו על ידי ב"י הנקבל להקלה אפשרית באמצעי המשמעת מוטלת בספק, אם בכלל.

13. שוכנענו כי ברשלנות המקצועית החמורה שגילה ובהתנהגות כלתי הולמת את תפקידו כרופא שיניים מורשה, פגע הנקבל באופן חמור באמון הציבור ברופאי השיניים ובכבודו ובתדמיתו של מוסד רפואת השיניים. עוד נוכחנו לדעת כי היה קיים ביסוד התנהלותו זו של הנקבל גם פוטנציאל לסיכון ממשי לשלומם של מטופליו. הדחיות הרבות והעיכובים במתן תשובותיו לפניות מצד גורמי משרד הבריאות אליו, בהתייחס לתלונות שהופנו כלפיו ותגובותיו המתחמקות והחלקיות - כל אלה לא הביאו להצגתו כאור חיובי. גם הנסיבות שהביאו להרשעתו בהליך המשמעתי בשנת 2006 אינן עומדות לזכותו כיום סגריר. בהחלטתו להתלות את רישיונו של הנקבל לתקופה של חודש ימים קובע השופט ז"ל:

"התשתית העובדתית שהביאה להרשעת הנקבל היא עגומה מאד. הנקבל תכנן עם אחרים מעשה מרמה כלפי חברת הביטוח שבטחה את רכבו. המרמה נועדה להציג בפני חברת הביטוח שבטחה את רכבו של הנקבל מצג לא אמיתי ולפיו הנקבל נהג ברכב בשעת תאונה. בפועל נהג ברכב מישחו אחר ולנהיגה זו לא היה כיסוי ביטוחי... ענינו הרואות שמדובר במעשה מרמה מתוכנן, שנעשה במחשבה תחילה ובכוונת זדון ברורה. פעולה זו איננה עולה בקנה אחד עם התנהגותו של רופא שיניים. הנימוקים לקולא שהעלה הנקבל אודות מצב כלכלי קשה ועל כך שהעבירות בוצעו שלא בהקשר למקצועו, אינם שוקלים כלל או שמשקלם מועט... המלצת הועדה להסתפק בעונש מתון כל כך ניתנה חרף העובדה שהועדה הייתה סבורה שהעונש המשמעתי הראוי היה צריך להיות חמור יותר."

סוף דבר

כאמור, השיקולים הספציפיים הנוגעים לעברייני המשמעת הם עניין משני אשר יש לשקלו, אם בכלל. עם זאת, לא יכולנו שלא ליתן דעתנו לעניין מצוקתו הכלכלית של הנקבל, כפי שהוצגה בפנינו, והבאנו אותה בכלל שיקולינו לעניין אמצעי המשמעת שיש להטיל על הנקבל.

מכל האמור לעיל ומששקלנו את כל השיקולים הרלוונטיים, הן לעניין ההגנה על האינטרס הציבורי והן לעניין נסיבותיו האישיות של הנקבל, הגענו לכלל מסקנה כי יש מקום להמליץ בפני שר הבריאות להתלות את רישיונו של הנקבל לתקופה של ארבעה חודשים במצטבר ולהטיל עליו אמצעי משמעת, באופן הבא:

בגין הפרשה הראשונה - התליית רישיון לתקופה של חודשיים וחצי; בגין הפרשה השלישית - התליית רישיון לתקופה של חודש וחצי; בגין הפרשה השנייה - הטלת אמצעי משמעת של נזיפה.

עו"ד משה מרבך
נציג היועמ"ש לממשלה

ד"ר עזרה בנימין, חבר
נציג הסתדרות רופאי השיניים

ד"ר חורי גובראיל, יו"ר
נציג המנהל הכללי

13. שוכנענו כי ברשלנות המקצועית החמורה שגילה ובהתנהגות בלתי הולמת את תפקידו כדפא שיניים מורשה, פגע הנקבל באופן חמור באמון הציבור בדפאי השיניים ובכבודו ובתודעתו של מוסד רפואת השיניים. עוד נוכחנו לדעת כי היה קיים ביסוד התנהלותו זו של הנקבל גם פוסטצואל לסיכון ממשי לשלומם של מטופליו. הדחיית הרבות והצינוניות במתן השוכנויות לפגיות מצד גורמי משרד הבריאות אליו, בהתייחס לתלונות שהדפאו כלפי התובנות המתמקדות והחלקיות - כל אלה לא הביאו להצגתו באור חיובי. גם הנסיבות שהביאו להרשעתו בהליך המשפטי בשנת 2006 אינן צמודות לזכותו ביום מגירו. בהחלטתו להתלונן את רישותו של הנקבל לתקופה של חודש ימים קבוצ השופט ויילד ז"ל:

"התשתית העובדתית שהביאה להרשעת הנקבל היא עמומה מאוד. הנקבל תסכן עם אחרים מעשה מרמה כלפי חברת הביטוח שבמסגרתה את רכבו. המרמה נעדרה לחצו כפני חברת הביטוח שבמסגרתה את רכבו של הנקבל מצד לא אמיתי ולפיו הנקבל נזק ברכב בשעת תאונה. בפועל נזק ברכב מוסר אתו ולמדינה זו לא היה כיסוי ביטוחי... עניין הדאגות שמדובר במעשה מרמה מתוכנן, שנעשה במחשבה תחילה ובכוונת זדון בדרה. פעולה זו אינה עולה בקנה אחד עם התנהגותו של דפא שיניים. הנימוקים לקולא שהעלה הנקבל אודות מצב כלכלי קשה ועל כך שהעבידות בדצו שלא בהקשר המקצועי, אינם שוקלים כלל או שמשקלם מועט... המלצת הדעה להסתפק בענין מתוך כל כך נחמה חרף העובדה שהעדה הייתה סבירה שהענין המשפטי הראוי היה צריך להיות חמור יותר."

סוף דבר

כאמור, השיקולים הספציפיים והנוגעים לעבריו המשפטיים הם עניין משני אשר יש לשקלו, אם בכלל. עם זאת, לא יכולנו שלא ליתן דעתנו לעניין מצוקתו הכלכלית של הנקבל, כפי שהוצגה בפנינו, והבאנו אותה כבלל שיקוליו לעניין אמצעי המשפטי שיש להטיל על הנקבל.

מכל האמור לעיל ומשקלנו את כל השיקולים הרלוונטיים, הן לעניין וההגנה על תאיתוסט הציבור והן לעניין נסיבות האישיות של הנקבל, הגענו לכלל מסקנה כי יש מקום להמליץ בפני שר הבריאות להתלונן את רישותו של הנקבל לתקופה של ארבעה חודשים במצטר ולחסייל עליו אמצעי משפטי, באופן הבא:

בגין הפרשה הראשונה - התליית רישיון לתקופה של חודשיים וחצי; בגין הפרשה השלישית - התליית רישיון לתקופה של חודש וחצי; בגין הפרשה השנייה - הטלת אמצעי משפטי של גיפוח.

ע"ד משה מרנך
נציג הייצוגי לממשלה

ע"ד צננה בנימין, חבר
נציג הסתדרות דפאי השיניים

ע"ד חודי גוראיל, יו"ר
נציג המנהל הכללי

13. שוכנענו כי ברשלנות המקצועית האמורה שגילה ובהתנהגות בלתי הולמת את תפקידו כרופא שיניים מורשה, פגע הנקבל באופן חמור באמון הציבור ברופאי השיניים וכבודו ובתדמיתו של מוסד רפואת השיניים. עוד נוכחנו לדעת כי היה קיים ביסוד התנהלותו זו של הנקבל גם פרטנציאל לסיכך ממשי לשלומם של מטופליו. הדחיית הרבות והציכובים במתן חשבוניות לפניות מצד גורמי משד הבריאות אליו, בהתייחס לתלונות שהופנו כלפיו ותגובותיו המתחמקות והחלקיות - כל אלה לא הביאו להצגתו באור חיובי. גם הנסיבות שהביאו להורשעתו בהליך המשפטי בשנת 2006 אינן עומדות לזכותו ביום סגריר. בהחלטתו להתלונן את רישיונו של הנקבל לתקופה של חודש ימים קובץ השופט וילר ז"ל:

"התשדית העובדתית שהביאה להורשעת הנקבל היא עגומה מאד. העקבל תכן עם אחרים מעשה מרמה כלפי חברת הביטוח שבטוחה את רכבו. המרמה נועדה להציג בפני חברת הביטוח שבטוחה את רכבו של העקבל מצד לא אמיתי ולפיו העקבל נהג ברכב בשעת תאונה. בפועל נהג ברכב מישד אחר ולטענה זו לא היה כיסוי ביטוח... עיניו הראות שמדובר במעשה מרמה מתיכנן, שנעשה במחשבה תחילה ובכוונת זדון בודדה. פעולה זו איננה עולה בקנה אחד עם התנהגותו של רופא שיניים. חני מוקים לקולא שהעלה העקבל אודות מצב כלכלי קשה ועל כך שהעבדות בוצעו שלא בהקשר למקצוע, אינם שוקלים כלל או שמשקלם מעט... המלצת העדה להסתפק בעונש מתן כל כך ניתנה חרף העובדה שהעדה הייתה סבורה שהעונש המשפטי הראוי היה צריך להיות חמור יותר."

סוף דבר

כאמור, השיקולים הספציפיים הנוגעים לעברין המשמעת הם ענין משני אשר יש לשקלו, אם בכלל. עם זאת, לא יכולנו שלא ליתן דעתנו לענין מצוקתו הכלכלית של הנקבל, כפי שהוצגה בפנינו, והבאנו אותה בכלל שיקולינו לענין אמצעי המשמעת שיש להטיל על הנקבל.

מכל האמור לעיל ומששקלנו את כל השיקולים תולדותיים, הן לענין ההגנה על האינטרס הציבורי והן לענין נסיבות האישיות של הנקבל, הגענו לכלל מסקנה כי יש מקום להמליץ בפני שר הבריאות להתלות את רישיונו של הנקבל לתקופה של ארבעה חודשים במצטבר ולהטיל עליו אמצעי משמעת, באופן הבא:

בגין הפרשה הראשונה - התליית רישיון לתקופה של חודשיים וחצי; בגין הפרשה השלישית - התליית רישיון לתקופה של חודש וחצי; בגין הפרשה השנייה - הסלת אמצעי משמעת של נזיפת.

עו"ד משה מריבן
נציג הדעמ"ש לממשלה

ד"ר עזרה בנימין, חבר
נציג הסתודות רופאי השיניים

ד"ר חורי גובראיל, יו"ר
נציג המנהל הכללי

13. שוכנענו כי ברשלנות המקצועית החמורה שגילה ובהתנהגות בלתי הולמת את תפקידו כרופא שיניים מורשה, פגע הנקבל באופן חמור באמון הציבור כרופאי השיניים ובכבודו ובתדמיתו של מוסד רפואת השיניים. עוד נוכחנו לדעת כי היה קיים ביסוד התנהלותו זו של הנקבל גם פוטנציאל לסיכון ממשי לשלומם של מטופליו. הדחיות הרבות והעיוכובים במתן תשובותיו לפניו מצד גורמי משרד הבריאות אליו, בהתייחס לתלונות שהופנו כלפיו ותגובותיו המתחמקות והחלקיות - כל אלה לא הביאו להצגתו כאור חיובי. גם הנסיבות שהביאו להרשעתו בהליך המשמעתי בשנת 2006 אינן עומדות לזכותו ביום סגריר. בהחלטתו להחלות את רישיונו של הנקבל לתקופה של חודש ימים קובע השופט זילר ז"ל:

"התשתית העובדתית שהביאה להרשעת הנקבל היא עגומה מאד. הנקבל חנך עם אחרים מעשה מרמה כלפי חברת הביטוח שבטחה את רכבו. המרמה נועדה להציג בפני חברת הביטוח שבטחה את רכבו של הנקבל מצג לא אמיתי ולפי הנקבל נהג ברכב בשעת תאונה. בפועל נהג ברכב מישור אחר ולנהיגה זו לא היה כיסוי ביטוחי... עינינו הרואות שמדובר במעשה מרמה מתוכנן, שנעשה במחשבה תחילה ובכוונת דרך ברורה. פעולה זו איננה עולה בקנה אחד עם התנהגותו של רופא שיניים. הנימוקים לקולא שהעלה הנקבל אודות מצב כלכלי קשה ועל כך שהעבירות ברצונו שלא בהקשר למקצועו, אינם שוקלים כלל או שמשקלם מועט... המלצת הרעדה להסתפק בעונש מתן כל כך ניתנה דרך העובדה שהרעדה הייתה סבורה שהעונש המשמעתי הראוי היה צריך להיות חמור יותר".

סוף דבר

כאמור, השיקולים הספציפיים הנוגעים לעבריו המשמעת הם עניין משני אשר יש לשקלו, אם בכלל. עם זאת, לא יכולנו שלא ליתן דעתנו לעניין מצוקתו הכלכלית של הנקבל, כפי שהוצגה בפנינו, והבאנו אותה בכלל שיקולינו לעניין אמצעי המשמעת שיש להטיל על הנקבל.

מכל האמור לעיל ומששקלנו את כל השיקולים הרלוונטיים, הן לעניין ההגנה על האינטרס הציבורי והן לעניין נסיבותיו האישיות של הנקבל, הגענו לכלל מסקנה כי יש מקום להמליץ בפני שר הבריאות להחלות את רישיונו של הנקבל לתקופה של ארבעה חודשים במצטבר ולהטיל עליו אמצעי משמעת, באופן הבא: בגין הפרשה הראשונה - התליית רישיון לתקופה של חודשיים וחצי; בגין הפרשה השלישית - התליית רישיון לתקופה של חודש וחצי; בגין הפרשה השנייה - הטלת אמצעי משמעת של גזיפה.

עו"ד משה מרבך
נציג היועמ"ש לממשלה

ד"ר עזרה בנימין, חבר
נציג הסתדרות רופאי השיניים

ד"ר חורי גובראיל, יו"ר
נציג המנהל הכללי